

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 60—
za en mesec 20—
Za inozemstvo celoletno K 480—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 40—
za inozemstvo 55—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petlitveta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 6—
poslana itd. po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in dneva po praz-
nika ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neuradna pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 348 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Vprašanje na g. Pašića.

Zunanja politika se v Jugoslaviji dela popolnoma tajno. Da je tajnost v gotovih ozirih neobhoden pogoj vsake diplomatske akcije, samoposebi umevno, ne gre pa skrivati pred izvoljenimi zastopniki ljudstva in širšo javnostjo glavnih smernic zunanje politike. Pri nas pa ne samo da poslanci, naj so katerekoli stranke, ničesar ne vedo o vladnih zunanje-političnih akcijah, ampak je menda celo ministrom cela zunanja politika države prikrita z neprodno megljo. Vsa zunanja politika v Jugoslaviji je posebljena v Nikoli Pašiću, ki vsled svoje starosti in drugih poslov poverja zunanji resort popolnoma znane- mu g. Tiči Popoviću, neomejenemu gos- podarju našega zunanjega urada. Ta resort je izključna domena radikalne familije. Naš parlament je edini na svetu, ki nima odseka za zunanje-politične zadeve. Da ga pa nima, je pripisati vplivu te koterije, ki se z vsemi kripji brani, da bi kdo kontro- liralo njeno delo v zunanje-političnem ura- du. O tem zanimivem poglavju je enkrat ne bomo pisali, ker imamo pred očmi ne- kaj drugega.

Nikola Pašić se poda te dni v Mari- jine Lazni, kjer se menda sreča z dr. Be- nešem in svojim starim prijateljem Take Jonescom, če se ne sestanajo ti gospodje celó tudi s poljskim ministrskim predsed- nikom Skirmuntom. Jasno je, da Pašić nikogar ni vprašal niti ga ne bo o tem, kar se bo imelo tam sklepati. Gre pa za zelo važne zadeve, ki naše ljudstvo zadevajo ravnotako kakor vprašanje luke Baroš. Mala ententa, to je prava in perfektna zveza med Češko, Rumunijo, Jugoslavijo in Poljsko, je še vedno samo cilj prizade- vanj in do njene formalne uresničitve je treba premagati še marsikatero resno tež- kočo. Pravzaprav veže te države za en- krat še najbolj potreba obrambe proti Madžarski, eventualno proti kakemu po- izkusu vpostavitve Habsburžanov. Za Ru- munijo pa je še bolj važno vprašanje Bes- arabije, kakor je tudi za Poljsko najbolj važno, da je zavarovana nasproti Rusiji. V obeh teh zadevah pa Jugoslavija — Čehoslovaška bo že sama skrbela zase — nima čisto nobenega interesa, da sklne kakršnekoli obveznosti napram temu dr- žavam. Nasprotno — v našem življenskem interesu je, da se varujemo najmanjšega koraka, ki bi bil v nasprotju z interesi Ru- sije. Tukaj se vprašanje čisto nič ne suče okoli boljševiskega režima, zakaj bes- arabsko vprašanje je vprašanje ne samo današnje, ampak tudi bodoče Rusije, s katero moramo računati, če ne gledamo stvari le skozi ententna očala. Vprašanje diferenc med Poljsko in Rusijo pa je tudi tako delikatno, da se ne smemo vezati na nobeno stran, tembolj ker je s tem vpra- šanjem zvezana politična usoda ukrajins- kega naroda, ki je danes razdeljen izven meja Rusije na 3 države Češko, Rumunijo in Poljsko, in kojega stremljenje po narod- nem in državnem edinstvu je pravično pred Bogom in ljudmi. Jasno je, da mora- mo če že ne iz idealnih interesov kot slo- vanska država, pa gotovo iz realnih ozir- rov na bodočnost v interesnem konfliktu med temi državami ostati popolnoma nev- tralni. Odločno in nedvoumno pa odkla- njamo vsako misel, da naj bi mala ententa bila obrambni zid proti Rusiji, kar je bilo nekdanj v nemškem, danes pa je v angleš- kem in francoskem interesu. Mi se ne mo- remo zavzemati za nič drugega nego za to, da svobodna in zedinjena Ukrajina ter Poljska v svojih dejanskih etnograf. mejah živita v prijateljstvu in zvezi z veliko Ru- sijo, kakor je to naravno, ne pa da bi še mi podpihovali šovinistične iz fevdalnih časov pohajajoče nacionalne spore med temi slovanskimi narodi in prid Anglije ali pa morebiti celo Rumunije.

Veseli nas, da češka javnost v tem oziru z nami soglaša in da se »Narodni li- sty« spričo sestanka v Marijinih Laznih vprašujejo, kaj je s Besarabiskim vpraša- njem. Nas bi le iskreno veselilo, če se Če- ška in Poljska glede šlezjskega vprašanja sporazumeta, noče pa naše ljudstvo ničesar vedeti o tem, da bi eventualna mala en- tentna obrnila svoje osti proti Rusiji niti da bi se tam ukrajinsko vpraševanje re-

ševalo, ker že njegova sedanja rešitev po- meni najkrušejšo krivico. Še manj pa gre, da bi mi Rumuniji obljubili kakršnokoli pomoč nasproti Rusiji. To povdarjamo tembolj, ker »Narodni listy« objavljajo ne- ko izjavo gospoda Jonesca, iz katere bi se dalo sklepati, da mu je gospod Pašić dal tudi glede tega neke obljube.

Ministrski predsednik Pašić naj ve, da slovensko in hrvatsko ljudstvo take po- litike nikoli ne bo odobrilo in da, če se on kaj obveže, se naše ljudstvo ne bo obve- zalo. Če gospod Pašić meni (mi ne vemo, s koliko upravičenostjo), da je taka poli- tika, ki v svrhu zasiguranja Banata, Ma- kedonije in severne Albanije žrtvuje ne samo Jadran Italiji, marveč tudi naše tra- dicionalno prijateljstvo z Rusijo in naše simpatije do vseh slovanskih narodov sploh, v interesu s r b s k e g a p l e m e n a —

potem naj vzame na znanje, da v takem slučaju ti interesi gredo z našimi funda- mentalno narazen.

Zato bodo naši poslanci vprašali g. Pašića:

1. Ali se je v konvenciji z Rumunijo obvezal, da jo bo v slučaju konflikta z Rusijo zaradi Besarabije vojaško podpi- ral, naj si že provocira ta konflikt Ru- munija ali Rusija?
2. Ali se misli v bodoče obvezati tudi nasproti Poljski, ki je z Rumunijo sklenila konvencijo v svrhu zavarovanja oboje- stranskih teritorialnih interesov, da ju bo Jugoslavija podpirala nasproti Rusiji?
3. Ali misli zavzeti kakšno obvezno stališče glede ukrajinskega vprašanja, ki bi bilo v nasprotju z upravičenimi težnja- mi ukrajinskega naroda po zedinjenju vse- ga svojega etnografskega teritorija?

Demokratske intrige proti potrditvi g. A. Peska za ljubljanskega župana.

Nenavadno oster boj, ki so ga vodili slovenski demokrate proti potrditvi g. An- tona Peska za ljubljanskega župana, se za- vršuje z ogabno intrigo in nedostojnim spletkarjenjem slovenskih demokratov proti g. Pesku pri merodajnih političnih čin- iteljih v Belgradu.

Mi smo objavili včeraj poročilo iz Bel- grada, ki javlja potrditev g. Peska za ljub- ljanskega župana. Vest iste vsebine je ob- javila tudi »Jugoslavija«. Današnji »Slov. Narod« pa resnično se vesti d e m e n t i- ra in trdi, da je posneta po poročilih bel- grajskih listov, ki »so Pesko v o i m e z a- menjali z i m e n o m m a r i b o r s k e g a ž u p a n a«!!! (Pesek in Grčar! Op. ur.)

Naj dodamo še, da včerajšnje »Jutro« nima o tej potrditvi niti besedice!

Stvar izgleda tako čudno, da je vredno ogledati si jo nekoliko bližje.

Včeraj zvečer v Ljubljano došli bel- grajski listi prinašajo poročila o seji mini- strskega sveta, na kateri je bil — po na- šem prepričanju čisto gotovo! — p o d p i- s a n u k a z o p o t r d i t v i.

Iz pregleda in medsebojnega primerja- nja besedila tozadevne vesti v belgrajskih listih z besedilom, ki ga je objavil včeraj tudi ljubljanski dopisni urad, je razvidno, da je črpal poročevalec LDU-a oziroma zagreb. »novinskega odseka« svoje po- datke iz belgrajske »Politike« od 12. t. m. Da bodo mogli čitatelji sami se o tem pre- pričati, priobčujemo obe besedili:

»Politika« od 12. julija javlja: »Juče po- podne od 4 i po do 7 i po sati održana je sednica ministarskog saveta. Prisustvo- vali su svi ministri izuzevši gg. Pašića i Jo- cu Jovanovića, koji su slabi, i gg. Kumanu- dija i Kukovca, koji su na putu. Na sednici zbog odsustva predsednika vlade g. Pašića rešavano je samo o tekućim poslovima ili o stvarima, o kojima je u nekoliko već ranije doneta odluka. Tako su utvrđeni za namesnike: u Ljubljani dr. I. Hribar, u Za- grebu g. Juraj Demetrović i u Sarajevu dr. Gjurgjević. Istotako potvrđeno je i postavl- enje ljubljanskog gradonačelnika g. An- tona Peska. Od ostalih stvari najvažnije je potpisivanje jednog vojnog ukaza i jednog ukaza o unapređenju u Ministarstvu Fi- nansija.«

Besedilo Ljublj. Dop. Urada, ki ga je objavil »Novi čas«, pa slove:

LDU Belgrad, 12. julija. (ZNU.) Včeraj- šnje seje ministrskega sveta so se udeležili vsi ministri razen Nikole Pašića in Joce Jo- vanovića, ki sta bolna ter dr. Kumanudi- ja in Kukovca, ki se mudita na potovanju. Na seji se je radi odsotnosti ministrskega pre- sednika razpravljalo o tekočih poslih. Na seji so bili določeni za kraljeve namestnike v Ljubljani Ivan Hribar, v Zagrebu Juraj Demetrović, v Sarajevu pa Gjurgjević. Ravnotako je potrjena izvolitev ljubljans- kega župana Antona Peska. Od ostalih stvari, o katerih se je obravnavalo na seji, sta najvažnejši neki ukaz vojaškega značaja in ukaz o napredovanju v finančnem mini- strstvu.

Ravno isto poročilo LDU-a je objavil d o b e s e d n o t u d i »Slov. Narod«, i z p u- s t i l p a j e s t a v e k o p o t r d i t v i g. A.

Peska! Istotako je izpuščen isti s t a v e k t u d i v p o r o č i l u d e m o k r a t s k e g a »Agramer Tagblatt« od srede, 13. t. m., v popoldanski izdaji (prejkone po telefonič- nem razgovoru z — Ljubljano!).

Vsakemu, kdor zna brati, je jasno na prvi pogled, da izvira poročilo LDU-a iz belgrajske »Politike«. »Politika« pa je jako resen list in človek si ne more prav pred- stavljati in razumeti trditve »Slov. Naroda« o zamenjavi imen »Pesek« in »Grčar«, ki sta fonetično tako različni, da jih ne more zamenjati noben Hotentot, pa tudi v ciril- ski pisavi si nista niti najmanje podobni. Poleg tega govori »Politika« izrečno o ljub- ljanskem županu in ravno tako tudi »Prav- da«, in bilo bi že več kot vrag, da bi se o b e m a listoma primerila d v a k r a t n a ista zamenjava z imenom in s krajem!!!

Slog vesti, objavljen v »Politiki«, da sklepati na u r a d n i k o m u n i k e, ki je slu- žil »Politiki« za podlago. Kaj, ko bi se na- šel tisti original, ki sigurno nekje ekzi- stira?!

Iz poročila belgrajske »Pravde« od 13. t. m. je dalje razvidno, da se je ministrske seje udeležil tudi minister Pucelj. Ali ta ni u g o v a r j a l? Skoraj gotovo ne! Njegov molk si lahko razlagamo tako, da je mož sklepal iz dejstva, da je dotični akt srečno priromal pred ministrski svet, da je že menda sklenjen kak »sporazum«, sicer ne bi bila zadeva niti predložena in je vsled tega ostal miren!

Iz vseh navedenih činjenic sledi z ne- pobitno gotovostjo, da tu ne gre za nobeno pogreško belgrajskih listov, tudi ne za no- beno zamenjavo imen, ki bi jo »Narod« rad sugeriral slovenski javnosti, a m p a k z a n a g l o u p r i z o r j e n o d e m o k r a t- s k o i n t r i g o p r o t i g. A. P e s k u, k a t e r o b o s t a s k u š a l a i z v e s t i p o v s e j p r i l i k i gg. dr. Žerjav in min. Kukovec! Vsaj je ravno min. dr. Kukovec silno vezan glede potrditve g. A. Peska s svojimi zadnjimi iz- javami o tem vprašanju!

Mi bomo temu vprašanju posvetili svo- jo največjo pozornost in bomo skušali do- gnati točno in zanesljivo, zakaj je bilo po- trebno v slučaju pravilno izvoljenega žu- pana ljubljanskega sklep ministrskega sve- ta revocirati!

Da bo intriga popolnejša, so poskusili demokrate še v zadnji uri sinoči vplivati na javno mnenje preko istega ljubljanske- ga Dopisnega Urada, ki je danes poslal (oziroma moral poslati!) v svet sledeči »Popravek«:

Popravek. Beograjsko vest na li- stu 2, ki govori o potrditvi gospoda An- tona Peska za župana ljubljanskega, naj uredništva blagovolijo izpustiti, ker ne odgovarja dejstvu. Pomota se je do- godila najbrže pri transmitiranju iz Beo- grada, ozir. Zagreba. —

Koliko je ta popravek vreden, vidi lahko vsakdo iz citata, ki smo ga navedli iz belgrajske »Politike«. Na to naši demo- kratje pač niso mislili, da kraljevska po- šta v Jugoslaviji danes že hitreje funkci- onira kot njihovi možgani!

Intriga razkrinkana!

Belgrad, 13. julija. (Izvirno) Od naj- merodajnejše strani se nam poroča: V seji ministrskega sveta v ponedeljek je bil g. Pesek za župana ljubljanskega mesta dejansko potrjen. Sklep pravomočno ob- stoji. Ko pa je dr. Kukovec, ki na tej seji ni bil navzoč, za tozadevni sklep mini- strskega sveta izvedel, je proti njemu pro- testiral. Zdaj si demokrati prizadevajo, da bi se pravoveljavni sklep ministrskega sveta ovrgel. Zato so danes pritisnili na ljubljanski dopisni urad, da svoje poročilo o potrditvi župana Peska dementira, dasi se tozadevni sklep ni ovrgel, ker se brez zopetne seje ministrskega sveta sploh ne more. Trditev »Slovenskega Naroda« in ljubljanskega dopisnega urada, da se je zgodila pomota, češ, da so belgrajski listi zamenjali Peska z Grčarjem, je torej po- polnoma izmišljena. Značilno je, da je »Narod« v istem času, ko je dopisni urad poročal o potrditvi g. Peska, poročal, češ da je to pomota, da pa je potem dopisni urad popolnoma v smislu »Naroda« samega sebe zopet dementiral. Intriga je popol- noma prozorna in jako grobo inscenirana. Ta nizkotni način boja demokratske stran- ke zoper izvoljenega župana ljubljanskega mesta vzbuja povsod največje ogorčenje. Da je bil g. Pesek v ministrskem svetu za župana potrjen, potrjuje tudi Ivan Hri- bar, ki se mudi v Belgradu.

Opozarjamo, da ljubljanski dopisni urad ne dementuje svoje prvotne vesti uradno, marveč samo naproša redakcije, naj njegovega jutranjega poročila o pot- rditvi ne priobčijo! Res zelo — spretno!

Kukovec — regent Jugoslavije.

Belgrad, 13. julija. (Izvirno.) Po skle- pu lista se nam poroča: Dr. Kukovec je izjavil: »Ne gre za osebo Peska v Ljub- ljani, temveč gre za princip. Demokrati nikoli ne bomo dopustili, da bi bil v Ljub- ljani avtonomistični župan. Ljubljana bo imela ali centralističnega župana ali pa centralističnega komisarja. Ljubljana je središče Slovenije in mi demokrati ne bomo nikoli dopustili, da bi na ljub- ljanskem magistratu gospodovali ljudje, ki bi mogli danes ali jutri zahtevati revizijo ustave. To je eminentno državni interes, da ne bo potrjen sedanji župan.«

TRGOVSKA POGODBA MED JUGO- SLAVIJO IN ČEŠKO.

Bratislava, 13. julija. (Izv.) Jugoslo- vanska vlada je z ozirom na nujnost trgo- vske pogodbe med Čehoslovaško in Jugosla- vijo poslala v Bratislavo delegacijo, ki jo vodi tajnik ministrstva za prehrano Todor- rovič. Z ozirom na predstojajoči orientalski semenj, ki se prične v kratkem v Brati- slavi, se tej delegaciji pripisuje posebno važnost.

BREZUPEN POLOŽAJ ČESKE VLADF.

Praga, 13. julija. (Izvirno) Parlam- tarna situacija v Čehoslovaški je slej kot prej popolnoma brezupna. Na izvršitve fi- nančnega programa in drugih gos- p d a r s k i h v p r a š a n j, ki nujno čakajo rešev, za sedaj ni misliti. Istotako je bila odložena rekonstrukcija parlamentarne vlade.

MASARYKOV POVRATEK V DOMOVINO.

Praga, 13. julija. (Izvirno) Predsednik republike Masaryk se vrne 11. avgusta iz Capri v Prago. Njegov prihod se željno pri- čakuje, ker upajo politični krogi, da se mu bo posrečilo ugledati nasprotja med stran- kami in s tem napraviti konec krizi, ki po- staja od dne do dne bolj nevarna za državo.

STRAJK ČESKIH BANČNIH URADNIKOV.

Praga, 13. julija. (Izvirno) Stavka ban- čnih uradnikov se nadaljuje z vso oostrostjo. Na včerajšnji skupščini češke in nemške organizacije bančnih uradnikov je podal tajnik dunajske organizacije bančnih urad- nikov, ki se je tam mudil kot gost, izjavo, da je njihova organizacija pripravljena aktivno sodelovati. Obenem so stavkujoči uradniki dobili 20.000 švic. frankov pod- pore od internacionalne organizacije ban- čnih uradnikov.

Jugoslovansko-laška pogajanja v Parizu. — Boji za Skader.

Belgrad, 13. julija. (Izv.) Bivši črnogorski minister in naš delegat na pariški mirovni konferenci Andrija Radović je odpotoval danes z brzovlakom v Pariz. On ima nalog od naše vlade, da se razgovarja z laškimi delegati v Parizu glede premembe rapalske pogodbe. Kakor je že znano, je naša vlada pristala na zahteve italijanske vlade glede Baroša in okolice Zadra. Za to Italijanom izkazano uslugo bomo mi dobili Skader z vso okolico Bojane. Radović je znan kot odličen poznavalec jadranskega in albanskega vprašanja, in belgrajski diplomatski krogi so prepričani, da bo Radovićeva misija uspešna. — V okolici Skadra

so se vneli ljuti boji med našimi četami in albanskimi vstaki, katere zalagajo Italijani z orožjem in municijo. Vesti o teh bojih so povzročile v Belgradu silno vznemirjenje.

London, 12. julija. »Times« poroča, da so dospela v London uradna poročila, da so zasedle srbske čete vse ozemlje albanskih plemen Goši in Krasnič v Severni Albaniji do reke Drine. Angleški list izraža bojazen, da bodo srbske čete prodirale še dalje, kar bi utegnilo izzvati nove nemire na Balkanu. O italijanskih naporih za Albanijo in o hujskanju Albancev od laške strani proti naši državi, list ne omenja ničesar.

Stojan M. Protić v Sloveniji.

Zagreb, 13. julija. (Izv.) Včeraj je semkaj prišel ministrski predsednik na razpoloženju Stojan M. Protić. V Zagrebu bo ostal približno 3 dni, nakar bo odpo-

toval v Rogaško Slatino. Njegovemu potovanju pripisujejo veliko politično važnost, ker se bo sestal pri tej priliki z vodilnimi hrvaškimi in slovenskimi politikmi.

Seja ministrskega sveta.

Belgrad, 13. julija. (Izv.) Danes dopoldne je bila seja ministrskega sveta v Pašičevem privatnem stanovanju. Sklepali so o rekonstrukciji kabineta, zlasti glede

portfelja vojnega ministra. Za vojnega ministra bo bržkone imenovan general Zečević.

Politične novice.

+ Nov opozicijski blok. — Stojan M. Protić v Sloveniji. »Beogradski Dnevnik« od 12. t. m. javlja: »Stojan M. Protić bo v kratkem odpotoval iz Belgrada v Slovenijo, a ne v toplice, ampak na politično agitacijo. V več mestih Slovenije bo imel politične shode, na katerih bo govorilo razen g. Protića tudi več uglednih članov »Slovenske Koroške stranke«. St. M. Protić se bo ustavil tudi v Zagrebu, kjer bo stopil v stike z uglednimi hrvaškimi politikmi. Tudi na Hrvaškem utegne imeti kak političen govor. Potovanje g. St. M. Protića smatrajo v belgrajskih političnih krogih kot prvi korak akcije, ki jo namerava započeti g. Stojan M. Protić za osnivanje opozicijskega bloka v parlamentu, ki naj bi našel platformo za ustvaritev homogene opozicije.

+ Klerikalci proti ustavi. O »razmažu klerikalne agitacije proti ustavi« piše belgrajska »Pravda« od 12. julija: »Naš zagrebški dopisnik nam poroča: Kolikor je Radićeva razdiralna propaganda oslabela, toliko brezobzirnejša je postala akcija klerikalcev. To se ne čuti samo v Sloveniji, ampak tudi na Hrvaškem in v Dalmaciji. Klerikalni agitatorji so ustavi in sedanjemu stanju napovedali takorekoč vojsko. Oni tekmujejo v tem oziru z zajedničarskimi korteži. Klerikalci zbirajo podpise za revizijo ustave in računajo na zabitost ljudi, jih pozivajo, da se zaklinjajo na boj proti ustavi. Na nekem kmečkem shodu je neki klerikalni župnik zapisel navzoče kmete, »da če i krv svojo dati«, da se premeta to, kar je stvorila ustavotvorna skupščina. Med tem ko klerikalni agitatorji tako razdiralno delajo med ljudstvom, je odšel njihov vodja dr. Korošec v Belgrad, da si najde kako važnejše mesto v vladi. Kleri-

kalna olika njemu to dopušča! — Ali ni to poročilo demokratske »Pravde« lepo spričevalo za delavnost in agilnost naše stranke na Hrvaškem? Izvzeti je treba seveda le ordinarno laž, da se mi borimo proti ustavi kot taki, pač pa delamo in bomo delali za revizijo ustave z vsemi legalnimi sredstvi, da dopisnikom belgrajskih demokratskih listov o poletni vročini ne bo predolglas! Klerikalnih shodov za revizijo ustave bo še nebroj, zlasti odkar imamo milostno dovoljenje za revizijski boj od »Jutra«!

+ Državni prazniki so jako lepa, dobra in koristna ustanova za ljudi, ki imajo denar in ki radi gledajo svečane vojaške parade. Takih ustanov pa ne sme biti preveč, sicer izgube ves svoj pomen in dosežejo ravno nasproten efekt, ravno tako kakor preveč pobiranja darov za stotere svrhe po ulicah. Ljudje začno potem godrnjati in sitnjari, od česar imajo dobiček kvečjemu krčmarji, ki svojih lokatov ne zapro niti ob največjih državnih praznikih, policija in oddelek »Andrejka« pa imajo nepotrebno delo zaradi nepoboljšljivih »hujskačev«. Za delavstvo je pa preveliko število praznikov naravnost usodno, ker za delavske rodbine ni vse eno, če delo počiva tedensko en dan ali pa tri dni, od slavnostnih prireditev in parad pa delavci in mali obrtniki ne morejo živeti. Po naših mislih bo umestnejše nekoliko več socialnega čuta in razumevanja za ljudske težave kakor pa neprestano proglaševanje državnih praznikov, ki se jih že demokratski obrtniki in trgovci boje.

+ Demokratski »malčki« so praznovali sprejetje ustave na svečan način v Selcih. Tako poroča »Jutro«. — Lep in primeren naslov za demokratske volivce!

+ Na susterščijanski duh naše duhovščine opozarja »Jutro« vlado. — Nachba-

rin, Euer Parfümfläschchen! — da »duh« izgine iz »Jutrovskega« policaj-nosa!

+ Zastave in zopet zastave hočejo videti naši demokratje vihrati raz hiše v proslavo demokratske, centralistične ustave. Kdor ne razobeši zastave na demokratsko komando, ni patriot! Mišljenje ni nič, zastava je vse! Kdor ni za zastavo, ni za ustavo! Ustava je zastava in zastava je ustava! Ljudje, dajte zastave za ustavo, dajte ustavo za zastavo... Zastava, ustava — ustava, zastava: kako že pravi neka nemška popevka? »Die Wassersucht kommt von der Feuchtigkeit her — Und die Feuchtigkeit kommt von der Wassersucht her — Und die Wassersucht etc. ad infinitum!

+ Upravni škandal. Belgrajska »Epo-ha« od 12. t. m. javlja: »Poverjenik ministrstva za socialno politiko v Ljubljani g. Adolf Ribnikar je imenovan za načelnika oddelka za socialno politiko v Ljubljani v četrtem činovnem razredu.« — K tej notici, ki jo potrjujejo tudi druga nam došla privatna poročila, pripominjamo le, da doslej še ni bilo nikjer te prakse, da bi parlamentarni zastopniki posameznih resorov po svoji demisiiji postali vodilni strokovni uradniki v svojih resorih! Kdor je hotel postati sekcijski šef, je moral dokazati najprej svojo po zakonu predpisano predizobrazbo, potem pa služiti dolgo, dolgo vrsto let, preden je zlezal na uradniški lestvici do 4. razreda! Odslej bo to drugače. Komur se ne bo ljubilo študirati in najlepša svoja leta preživeti v sijajnem položaju neplačanega praktikanta, ta naj postane »politik« in kot tak lahko takoj načeluje vsem juristom in strokovnim uradnikom, ki so bili tako nespametni, da niso postali pravočasno politiki! Kako bodo slovenski uradniki kaj zadovoljni s to novo demokratsko uradniško pragmatiko, tega ne vemo. Sigurni pa smo, da ljudstvo s tem ne bo zadovoljno, da se na ljudski račun ustvarjajo korita za ljudi, ki se boje po končani parlamentarno-politični slavi vrniti se na svojo staro službo na magistrat, ker utegne postati ljubljanski župan — g. A. Pesek! A propos, kakaj pa je moral podpredsednik vlade g. Dobnik iti domov brez »razreda«? Kako bo z ostalimi dosedanjimi poverjeniki? Zakaj enemu razred, drugim pa morebiti vrata?

+ »Emprunt interieur serbe« — srbsko notranje državno posojilo. Pod tem naslovom priobčuje belgijski dnevnik »L'Echo de la Bourse« od 25. pr. m. članek o notranjem posojilu naše države v znesku 2 milijard kron, ki ga je sklenila belgrajska vlada s srbskimi, hrvaškimi in slovenskimi bankami. Konec članka se glasi: »Kakor je razvidno iz vladinega proglasa, so pogoji, pod katerimi so Hrvati in Slovenci pripravljene prisločiti na pomoč »bratom Srbom«, čudovito težki: Sedemodstotno obrestovanje za pol leta, to je 14% na leto, je po naši sodbi rekord pri notranjih posojilih. Z ozirom na takšne pogoje so razumljivi ponovni poskusi jugoslovanske vlade v inostranstvu, zlasti v Belgiji in v Franciji, da tam dobi silno ji potrebni denar. Ti poskusi pa niso imeli uspeha in ga tudi ne morejo imeti. Po pameti se od belgijskih bank tudi ne more zahtevati, da bi dale nov kapital in na posodo eni državi, ki ne samo da ne plačuje zaostalih obresti, ampak plačevanje obresti ovira z nemogočimi pogoji. V bodočnosti je nemo-

goče zahtevati od belgijskih hranilcev, da vlagajo svoje prihranke v državi, kjer so izpostavljeni samovolji vladnih in lokalnih oblasti, ki so bodisi oficijelno, bodisi natihoma, vse složne v tem, da jim nagajajo. Taka politika ima nujno neugodno posledico, kajti če imajo narodi po Marksu take vlade, kakršne zaslužijo, potem lahko dodamo, da dobivajo tudi take kredite, kakršne zaslužijo.« — To je huda obsodba naše države; interesantna pikanterija pa leži v tem, da je belgijski list dobil tako sijajno in za našo državo tako laskavo finančno informacijo od časniskarske agencije »Avala« v Belgradu, ki jo vzdržuje belgrajska vlada s težkim denarjem iz dispozicijskega fonda in kateri namerava vlada v teku časa izročiti v roke vso našo poročevalsko službo za inostranstvo, ako tega že ni zdavnaj storila!

+ Občni zbor »Kmetске županske zveze« bo v nedeljo 14. avgusta 1921 v knjižnični dvorani jugoslovanske tiskarne v Ljubljani ob 11. uri. — Dnevni red: poročilo načelstva, poročilo tajnika o poslovanju in finančnem stanju, volitve novega odbora, sprememba pravil, razni predlogi in nasveti. — Po § 10 dr. pravil občni zbor veljavno sklepa, če je navzoča desetina vpisanih članov.

+ Zavedni volilci. Zemljoradniški klub je izključil poslanca Nikolo Divljana, ker je vključ kluba glasoval za centralistično ustavo. Ob tej priliki je Nikola Divljan izjavil, da se smatra še nadalje članom stranke, ker je njegova pozicija med volilci sigurna. 10. t. m. se je vršila v Sarajevu konferenca zastopnikov volilcev okrožja, v katerem je bil Divljan izvoljen. Po zelo dolgi debati in po zaslišanju poslanca Divljana je konferenca najodločnejše obsodila nastop poslanca Divljana in je z 26 glasovi od 28 tih (dva se glasovanja nista udeležila) sklenila, da mora g. Nikola Divljan odložiti poslanski mandat, »ker je s svojim nastopom žalil program stranke in s tem tudi zaupanje volilcev, ki so ga na temelju tega programa volili.

+ Francija za sporazum med srednjeevropskimi državami. Po uradnem poročilu se glasi ono mesto v govoru ministrskega predsednika Brianda, kjer je ta pri posvetovanju o trianonski mirovni pogodbi v senatu govoril o novih državah Srednje Evrope, tako-le: Ti narodi se morajo zblížiti. Stremeti morajo za tem, da se sporazumejo, živeti v skupni volji in skupnem miru, ne da bi tajno mislile na represalije, ki n. pr. ovirajo, da bi moglo priti do miru med Francijo in Nemčijo, in ki morejo jutri Nemčijo strmoglaviti v nesrečo. »Apoll-rati moramo nanje, da se skupno trudijo strniti se in najti pametna sredstva za skupno življenje in zagotovitev svojega procvita. V tem duhu mora delovati Francija, na tem polju bo setev rodila žetev. Drugačje pota ni.

+ Strahoviti padec prebivalstva na Ruskem. (Brezlično) Po poročilih iz Stockholma izkazuje ljudsko štetje na Ruskem, da je število prebivalstva padlo od l. 1914. za 12 milijonov duš.

V BOLGARIJI VLADA MIR.

Pariz, 13. julija. Bolgarska delegacija v Parizu proglašča vesti o nemirih v Sofiji za neresnične.

Kje je rešitev?

Kapitalizem je roparsko gospodaril z živimi silami narodov. Nenasitno je grabil po svežih delavnih silah in jih zgrinjal v mestih in industrijskih krajih. Tu jih je natrpal po kleteh in podstrešjih, po odvrtnih delavskih kasarnah, kjer jim je manjkalo solnca in zraka, vsakega stika s svobodno, duha in telo dvigajočo naravo, dajoč jim le toliko, da so se mogli za silo nasiti in v alkoholu vtopiti vse višje misli in želje. V tem duševnem ozračju sta se bohotno razpasla jetika in spolnost in izpijala masam še tisti mozek in kri, ki sta jim ga puščala tovarna ali rudnik. Kaj zato, ako so se ob tem za polovico in več prehitro izčrpavale ljudske moči — saj je bilo vedno mogoče dobiti novih. Kapitalizem je mislil le nase in le danes in jutri; splošnost in pogutritnjem mu nista bila na mari.

Temu materialističnemu kapitalizmu se je pridružil še materialistični socializem, ki je bil tako v pravem oziru zavestni kapitalizem. Kar je še pustil kapitalizem v ljudeh pravih idealov in moči, jih je izpodkopal Marxov socializem. Namesto v cerkve in na božja pota so začele množice hoditi po gostilnah in malovrednih zabaviščih, po plesih in izletih. S telesnim propadanjem je šlo vstric propadanje pravnosti, je umirala vera in pravna načela sama. Kakor kapitalistični tako tudi ljudski sloji niso več vprašali po tem, kaj je prav v višjem smislu in kaj ni, ampak so si hoteli zagotoviti le čim večji delež na užitek tega sveta. Propad je postal nezogib in kmalu tudi splošno očit.

Namesto prijaznih domov po gričih in

dobravah, po še nenaseljenih planjavah, namesto novih šol in cerkva so bili vsi civilizirani narodi primorani graditi nove ječe, nove bolnišnice, nove norišnice, nove hiralnice, pobiljševalnice za mladino, domove za padla dekleta, sirotišnice... Ti zavodi niso nikdar dovolj številni, nikdar dovolj veliki, da bi bilo v njih prostora za vse žrtve kapitalistično-materialističnega družabnega reda. Kar ostaja zunaj njih, se sebično boji za vsak drobec gmo-tnih ugodnosti in udobnosti, ki jih ne mara deliti niti z lastnim naraščanjem in zato svoje lastno seme umetno pogublja in zatira. Le tisti, ki so že zreli za en ali drug gori navedenih zavodov brezvestno in brez-miselno spravljajo na svet grozno svoje potomstvo.

Degeneracija, propadanje narodov, ki mu je vojna strahotno pospešila korak. Začetek konca? Ni mogoče! Treba se je le hitro zganiti in vse ali vsaj domalega vse se bo dalo še rešiti.

Učenjaki in politiki, vsi mogoči strokovnjaki so se zatopili v problem in potem na kongresih »za prebivalstveno in ple-mensko politiko« podali svoja mnenja. Veli-ko učenega in pametnega je bilo tu po-vedanega, kako bi se dalo ločiti in ome-jiti zlo; tu so se rodili načrti za razne pa-noge socialnega skrbstva: varstvo nosečih in doječih mater, skrb za mladino, boljša ureditev prostitucije, skrb za spolno bolne, skrb za jetičnike, boj proti alkoholu itd. Tu se je sprožila tudi misel o državnih premijah materam za otroke (na kongresu v Berlinu leta 1917. je nekdo celo pred-lagal, naj država daje premije za otroke, ki jih jim rode žene — možem!) Pojem ev-genike (izboljšanje plemena), ki so ga po-znali že Grki in Rimljani, je tu znova pri-

šel do veljave, in sicer v polnem pogan-skem zmislu. Niso ostali pri zahtevi, da naj se pijanci, spolno bolni, zločinci in umo-bolni internirajo, da se tako prepreči spo-četje novih, dedno obremenjenih rodov, kar je popolnoma pravilno — ampak so šli dalje in zahtevali, naj se izbirajo »pol-novredni pari« mladih ljudi, iz katerih bo mogel iziti nov, zdrav narod. Kakšno in katero bodi merilo pri tej izbiri, niso po-vedali. Pri živilih taka izbira vsekakor ni težka, ker se omejuje le na telesne last-nosti: lepota, moč, vztrajnost in podobno. Toda pri človeku pridejo v poštev pač v prvi vrsti pravne vrednote, ki so za vsako materialistično merilo nedosegljive in tudi nedotakljive. Oblastveno premovana čed-nost? Kateri poštenjak se ne bi sramo-val take premije? — Sploh mora vsaka taka hôtana in umetna izbira zakonskih parov dovesti do istega žalostnega konca, kakor so ga doživeli izključljivi plemiški in vladarski rodovi, ki so dušno in telesno degenerirali ali zgodaj izumrli.

Preko navedenih sredstev socialne po-litike in evgenike svetna veda in strokov-njaštvo nista prišla. Saj se ta sredstva ne smejo zavreči in imajo nedvomno svojo vrednost. Toda vse to so le hladični obliži za skelečo rano, zla samega pa ozdraviti ne morejo. Za to je treba dvojega: 1. kr-ščanskega prepoveda duš, ki bo znova oži-vil strah božji, neizbrisno vžgal v srca de-set božjih zapovedi in jim dal moč za žrtve in samozatajo; 2. uveljaviti se mora nov gospodarski in socialni red, temelječ na pravem načelu ne samo pravičnosti, am-pak krščanske ljubezni. Red, ki bo od vsa-kogar brez izjeme zahteval delo, ki bo pa tudi vse dobrine delil vsem — ne po za-sluzenju, ampak po potrebi; red, ki bo po-

metel z izkoriščanjem bližnjega, pometel s človeka nevrednimi stanovanji, pometel z beznicami, javnimi hišami in drugimi stru-penimi »ljudskimi« zabavišči ter dodelil vsem ljudem solnca in zraka in plemenitih užtkov prave umetnosti in narave. Le tako bo svet zopet ozdravel dušno in telesno in se z dvignjenim čelom obrnil proti svoje-mu Stvarniku, sledeč mu po večno odkla-zanih potih. Že enkrat moramo spoznati, da naš cilj na zemlji ni in nikakor ne more biti ta, da bi zidali pod oblake ogromne babilonske stolpe, t. j. da bi napredovali v tehniki, znanstvu, kupičili gmo-tno do-brine in se kopali v razkošju, marveč je vsakemu posameznemu izmed nas in vsem skupaj dana edina postava: Ljubi svojega Boga in svojega bližnjega. A kdor hoče Boga ljubiti, ga mora najprej poznati in kdor hoče ljubiti svojega bližnjega, mora najprej ljubiti Boga. Ne v tehničnem na-predku in zunanji kulturi, ampak v lju-bezni nam cvete sreča. To ni težko spo-znati nam, ki smo doživeli svetovno vojno.

Krščanstvo je doslej izpolnilo šele majhen del svoje naloge. Dvignilo je na-rode iz najsurovejših blodenj, ni jih pa še v celoti prekrasilo. Krščanski ideal se je pač že nešteto krat uresničil v posameznih — svetnikih, niti oddaleč pa še v narodih kot celotah. Pokvarjena narava množic po-trebuje pač večjih razdobij, dolgotrajnejših izkušenj in trpljenja, preden je sposobna za novo višjo stopnjo. Izpreobrniti narode v svetnike, kakor že davno izpreobrača po-sameznike, to je naloga krščanstva. Nedo-sežen ideal? Ne, samo visok tako, da mu ne izmerimo višine. Ravno zato pa ideal, edino vreden junaških duš.

K—a.

Dnevne novice.

— Za naša izobraževalna društva! Mnogo društev ljubljani, da je že davno preteklo 14 dni, ni še vrnili društvenih izkazov. Pozivamo ta društva, da jih čimprej vrnejo. Izkaze je razpisala Osebnostna pisarna sukcesivno, zato da se delo v pisarni ni preveč nakopičilo. Zadnje izkaze razpisuje z jutrišnjim dnem. Katero društvo do inkl. 20. t. m. izkaza ne bi prejelo, naj ga takoj reklamira pri Osebnosti pisarne SKSZ, Ljubljana, Ljudski dom.

— Častniška napredovanja. V seji ministrskega sveta 12. t. m. je bil podpisan obširen ukaz o napredovanju aktivnih in rezervnih častnikov. Posebno važno je, da so s tem ukazom popravljene čini častnikov, ki so bili ujeti in so tedaj zaostali v napredovanju.

Poziv vojaškim obveznikom. Da dobe komande vojaških okrožij potrebne podatke za sestavo občinskih registrov vseh onih, ki so zavezani vojaški dolžnosti, odreja deželna vlada, da se morajo zgledati pri občini svojega bivališča vsi moški, ki so rojeni leta 1871. do vstetega leta 1898. Umrle, pogrešane, izseljene in slične osebe teh letnikov morajo prijaviti njih družinski poglavarji, oziroma svojci. Zgledati se morajo rojstni letniki 1871. do vstetega 1888. od dne 17. julija do dne 17. avgusta t. l.; rojstni letniki 1889. do vstetega 1898. od dne 18. avgusta do dne 18. septembra 1921. — Kdor bi se pravočasno ne zgledal pri županstvu, ali županu, ki bi točno ne izvršil ta ukaz, se brezpogojno kaznuje ali v denarju od 100 do 300 dinarjev, ali pa z zaporom do 30 dni.

— Posvetovanja hišnih posestnikov. V nedeljo dne 10. t. m. in v ponedeljek 11. t. m. vršila so se v Zagrebu važna posvetovanja zastopnikov društev hišnih posestnikov iz Hrvatske, Slavonije ter Slovenije, na katerih se je zlasti razpravljalo o novi stanovanjski naredbi, o k tej izanem pravilniku, kateri v marsikaterih točkah presega določila naredbe in se bodo proti takim točkam podvzeli potrebni skupni koraki. Razpravljalo se je dalje o nameravani ustanovitvi »Udruženja za zaščito lastnine«, v kateri bi bili združeni vsi stanovi, ki morajo braniti in varovati svojo lastnino, katero Udruženje je predlagalo društvo hišnih posestnikov v Belgradu. Sklepalo se je tudi o tem, da bi se v celi državi združili v močni organizaciji vsi hišni in zemljiški posestniki. Slična posvetovanja se bodo nadaljevala v drugih mestih.

Sestanek duhovnikov—soščolcev, ki so zapustili semenišče l. 1899, bo v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano v sredo dne 20. julija. Sv. maša ob polenajstih. Koritnik.

— Kongres poštne službenice. Belgrad, 13. julija. (Izv.) Danes se je pričelo zborovanje udruženja poštne službenice Jugoslavije.

— Pero Čingrija. Umrli je Pero Čingrija. Pogreb se vrši v četrtek popoldne.

— Nagrade za davčne uradnike. Belgrad, 13. julija. (Izv.) Da se pospeši pobiranje davkov, je sklenil ministrski svet na predlog finančnega ministra, da bodo dobivali davčni uradniki, ki bodo posebno vneto vršili svojo dolžnost, posebne nagrade.

— Dve nezgodi v Kranju. Dne 12. t. m. popoldne se je s kolesom ponesrečila v Jelenovem klanecu v Kranju mlada gospodinja, ki je uslužbena v prodajalni gosp. Berjaka; odletela je več metrov daleč in se močno poškodovala, da je izgubila zavest. Bežala je pred nekim avtomobilom. Isti čas je udarila strela v polje na Klanecu pri Kranju in ondaj ubila mlado vdovo Ivano Krč.

— Železnica Kočevje—Brod, Brod—Moravice se začne trasirati z 18. t. m. s. Trasiranje bo vodil stavbeni svetnik ing. dr. Franc Mršil iz Dunaja. — V nedeljo 17. jul. 1921 ima širši odbor za gradnjo te železnice po prihodu tujerjavnega vlaka v Kočevje v prostorih tamšnjega županstva sejo, h kateri so povabljeni vsi interesi in člani odbora. — Za akcijski odbor: A. Kajfež.

— Veljavnost poštne službenice ljubljanske izdaje. Neka mariborska banka je dobila od poštnega in brzojavnega ravnanstva v Ljubljani sledečo rešitev: »Po nalogu ministrstva za pošto in brzojav od 29. junija 1921, št. 36351 Vas z ozirom na prošnjo št. s. g. 14 od 13. junija 1921, ki ste mu jo predložili, obveščamo, da je veljavnost poštne službenice ljubljanske izdaje z natisnjeno znamko po 15 par podaljšana. Te dopisnice ostanejo v prometu, dokler se vse ne porabijo. Ker znaša frankaturna pristojbina za pošto dopisnic 25 par, treba je na to dopisnico nalepiti še 10 par v frankovnih znamkah.

— Na drž. real. gimnaziji z nemškim učnim jezikom v Ljubljani je bilo koncem letošnjega leta 179 učencev in učenk. Izmed teh je izdelalo z odliko 22, sicer izdelalo 106, ponavljalni izpit ima 23, ni izdelalo 24, neizprašani so 4. K zrelostnemu izpitu v poletnem roku je bilo pripuščenih 14 javnih učencev in 1 eksternist. Zreli z odliko so 4, zreli soglasno 8, z večino glasov 3.

— Na čisti umrl. 11. t. m. je neki neznan človek, ko je šel po glavni cesti Zagreba, nenadoma padel v nezavest in kmalu nato umrl. Njegova identiteta se ni mogla doznati. Bil je star okrog 58 let in obločen v kmečko obleko.

— Podkupljiv stražnik. Zagrebški stražnik Rudolf Mišak je dobil nalog, da odvede nevarnega zločinca iz stražnice na centralo. Med potjo pa se je pogodil z zločincem za 80 kron, ki mu jih je isti dal, na kar ga je izpuštil. Svojem šefu je javil, da je nalog izvršil. Ko se je dognalo, da to ne odgovarja resnici, so ga hoteli aretirati. On pa je pobegnil in so ga šele po dolgi gonji, med katero so tudi streljali, prišli in oddali v zapore.

— Samomor vajenca. 15 letni Franjo Jeržabek iz Zagreba je bil vajenec v ortopedijskem zavodu. Ker je zelo zanemarljiv pouk v šoli za vajence, ni dobil spričevala, vsled česar so ga roditelji malo bolj ostro pokarali. To pa mu je šlo tako k srcu, da je skočil v Savo, od koder so te dni potegnili njegovo truplo.

— Rogaska Slatina. V zdravilišče so došli sledeči odlični gostje: Prevz. škof djakovski Aksentović v spremstvu rektorja semenišča prof. dr. Hermana, minister za agrarno reformo Nikola Uzumović, poibani hrvatski dr. Teodor Bošnjak, general Pavle Jurišić-Sturm in poslanik n. r. Gjorgje Simić.

— Pod vlak je prišla v Trebnjem 78 letna, beračica Helena Frigo. Stara reva je gluha in za to ni zapazila vlaka. Prepeljali so jo v ljubljansko bolnico.

— Ljubljanske novice. V žrtvih vojne in poklica. Kakor smo že javili, je 11. t. m. umrl v ljubljanski deželni bolnici naš kolega, g. Radivoj Veselinović, urednik »Pokreta« v Belgradu. Pokojni, rojen v Sremsu, je bil, ko je dovršil gimnazijo, ob izbruhu vojne interniran v Aradu, kjer je bil eno leto zaprt in si nakopal bolezen, ki ga je zdaj v starosti 26 let položila v prezgodnji grob. Poslan kot oficir na fronto, je bil od Rusov vjet ter je takoj v Odesi vstopil v jugoslovanski dobrovoljski korpus, v katerem se je udeležil bojev v Dobrudži. Ko je korpus odšel na Solun, se je Veselinović zopet udeležil velikega osvobodilnega boja, ki je prinesel Jugoslaviji svobodo. Rajni je v Belgradu izpočetka stopil v uredništvo »Demokracije«, kjer je služil nad eno leto, potem pa je delal pri »Pokretu«. V naši deželi, kamor se je prišel zdraviti od sušice, ga je zatekla bela žena in položila mladega moža k večnemu počitku. Njegovi soprogi Evici Veselinović naši globoko sožalje, dragemu tovarišu pa mir večni! — Pogreb se vrši danes ob 2. popoldne iz deželne bolnice in vabimo posebno novinarje in ostale duševne delavce ter gg. dobrovoljce, da počastimo brata Srba na njegovi zadnji poti.

— V politični pokoj s polnimi prejemki 4. razreda je stopil gospod Adolf Ribnikar, bivši tržni nadzornik. — Prehrana Ljubljane je osigurana.

— V Ljubljano se je vrnil bivši predsednik pokrajinske vlade za Slovenijo g. dr. Baltić. Na kolodvoru ga je pozdravil dr. Skaberne kot svojega dragega tovariša. — Ali bo potrjen, ali ne bo! Bo! Gosp. Ribnikar je pred g. Peskom ne na varnem!

— Slovenska Straža. — Ustanovila se je podružnica št. Peter-mesto Slovenske Straže v Ljubljani. Pravila so že potrjena od poverjenstva za notranje zadeve. — Občni zbor se skliče, ko bodo gotove vse predpriprave, najkasneje koncem počitnic. Vabimo k najštevilnejšemu pristopu. — Pripravljalni odbor.

— Sej Seja odbora SKSZ se vrši danes ob 20. uri v Jugoslovanski tiskarni. — Podpredsednik.

— Akademsko društvo jugoslovanskih tehnikov javlja, da je odprta društvena knjižnica za člane vsako sredo od 9. do 10. ure. — Odbor. (k)

— Zrelostni izpiti na I. državni gimnaziji. Včeraj je dokončal drugi (a) oddelek abiturientov na I. državni gimnaziji zrelostni izpit. Oglasilo se je 80 kandidatov in 6 kandidatkin med temi dve privatistke. Eden je pred izpitem odstopil. Z odliko je prestalo 5 kandidatov, soglasno 19; z večino glasov 11, skupaj 35.

— Ij Sadovi centralizma se kažejo že celo v ljubljanski civilni bolnišnici. Dne 12. t. m. je padel z balkona I. nadstropja v Vodmatu 5letni Boštjanček Kocmur, ki si je poškodoval nogo. Kocmurjeva gospa je vsa prestrašena hitela s fantom v bolnico, da bi dobil fanteček pomoč. »Prav žal mi je, gospa,« so ji rekli ležerno v bolnici, »gospod doktor, ki imajo inspekcijo, so nekam šli. Kam, niso povedali. Eno ali dve uri jih še ne bo nazaj!« Kocmurjeva gospa je hitela v mesto, kjer je dobila g. dr. Mlinarja, ki je fantku uravnil nogo in odredil, da mora v bolnico. Pod avtonomno deželno oblastjo nismo bili navajeni, da bi bila bolnišnica brez inspekcijskega zdravnika in če je kam šel, se je vedelo kam, da so ga, če je bilo potrebno, precej poklicali.

— Ij Smrt nadučitelja. V ponedeljek, dne 11. t. m. zjutraj je umrl v Marmontovi ulici št. 18 kot žrtve ustanovjske bede Simon Punčah, nadučitelj v pok., ustanovitelj Društva upokojenega učiteljstva in častni član občine Rudnik. Pokojnik je bil rojen v Šmarci pri Kamniku. Šolal se je v Kamniku, Celju in Ljubljani, služboval je na Blokah, v Št. Vidu pri Stični, Rudniku, Slavini, Tomišlju in Šmarju pod Ljubljano. Kot spreten orglavec in pevec je že kot dijak orgljal v počitnicah v Radomljah in tekom šolanja pa pri kapucinih v Celju. V

Slavini, oziroma na Prestranku pa je ustanovil daleč na okoli znani Pivški kvartet. Blag mu spomin!

— Ij Sentpetersko prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 17. t. m. skupni izlet na Kum. Iz Ljubljane se odpelje ob 15. uri 18 minut do Trbovelj, od koder imamo na vrh približno 3. ure hoda. Na Kumu bo sv. maša, potem prosta zabava. Vrnemo se z večernim vlakom ob 9. uri 40 minut. Udeležnikom izleta je južna železnica dovolila polovično vozno, tako da stane vlak do Trbovelj in nazaj samo 28 kron. Izkaznice za znižano vozno se dobe pri gd. Urški Strahovi, Sv. Petra cesta št. 77. Z izkaznico se kupi cela vozovnica do Trbovelj, ki pa opravičuje tudi za vozno nazaj, zato se ob izstopu v Trboveljah ne sme oddati. Kolodvorska blagajna bo za udeležnike izleta odprta v soboto od 9. do 10. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne. Če bi se moral izlet radi neugodnega vremena preložiti na 24. t. m., se bo veljavnost vozovnic podaljšala. Kum (1219 m) nudi obiskovalcem krasen razgled daleč naokoli, a je taklo dostopen. Priporoča se vzeti seboj kozarec in sladkor (za čaj ali kavo). — Zbirališče točno ob pol 5. uri zjutraj pred glavnim kolodvorom, kjer se ob dvomljivem vremenu pogovorimo glede eventualne preložitve izleta. Dajnogleda ne pozabiti!

— Ij Našla se je na Elizabetni cesti 27. junija srednja vsota denarja. Vpraša se: Hönigman, Poljanska cesta št. 31.

— Ij Zenska ura zapustnica s členki se je izgubila v nedeljo od Področja do glavne pošte. Pošten najditelj naj jo odda v uredništvo »Slovenec«.

— Ij Vojaški koncert na vrtu hotela Union v Ljubljani, dne 14. julija t. l. od pol 8. do pol 11. ure zvečer. (k)

— Ij Osrednja Zveza javnih nameščenecv in vpokojencev ima važno sejo širšega odbora dne 15. t. m. (petek) ob 20. uri v običajnem lokalu. Vsi! — Predsedstvo.

— Ij Tatvina koles. V nedeljo zvečer okoli 9. ure je neznanec ukradel g. Ivanu Breskvarju, ključavničarstvu mojstru na Sv. Petra nasipu, v gostilni pri Keršiču v Šiški kolo, vredno okoli 3000 kron. Če bi kdo kaj izvedel o tej zadevi, prosimo, da to sporoči lastniku na omenjeni naslov. Dobi lepo nagrado.

— Ij Okradena Stavbena družba. Ponoči je bilo ukradeno Stavbeni družbi več železnih spon. Tat je odnesel ukradene spon v smeri proti Rožni dolini.

— Ij Kako je neki Ljubljčan praznoval sprejetje ustave. Ob 11. uri 30 minut je prišel te dni na veselič Ljubljčan, in zahteval liter vina. Gostilničar mu je pojasnil, da ne sme več vina točiti, češ, da policijski organ ne pusti. Vina željni Ljubljčan je na to prišel poučevati službojočega policijskega organa: »Kaj Vi boste prepovedali pijačo? Dames je sprejeta ustava. Vi nam boste citirali zakone? Zdaj ne veljajo nič Vaši predpisi, ker so avstrijski. Mi imamo srbske predpise! Vam bom že pokazal, kaj je služba. Vas bomo že spravili proč!« Zaradi pijanosti je moral veseli Ljubljčan na policiji plačati 300 kron, zborna sodišče si pa bo prijatelja srbskih predpisov po § 104. srbske kazenske postave tudi ogledalo.

— Ij Nastop nepravga detektiva. Ko se je vračala g. Ivanka S. iz Št. Vida v Ljubljano, je pristopil v Lateranomem dvoredu k njej neki mladenič, ki je rekel, da je detektiv in zahteval od nje, naj se legitimira in je napovedal aretacijo. Ko je prišel nato spremljevalec S. je, je neprav detektiv zbežal. Policia je nepravga detektiva izsledila, ga aretirala in izročila sodišču.

— Ij Ubegli kaznjencev. V Kosezah dela oddelek kaznjencev, 23 jih je tam. Ko so imeli kaznjenci 7. t. m. med 12. in 13. uro odmor, so ležali in sedeli na travi pri hiši, v kateri stanujejo. V bližini je več kupov opeke. Za enim teh kupov je izginil dne 15. decembra lani v 15 mesečno težko ječo obsojeni Matevž Pečenik. Paznik je šel precej za njim, toda Pečenik je že izginil v bližnjem gozdu.

Slavini, oziroma na Prestranku pa je ustanovil daleč na okoli znani Pivški kvartet. Blag mu spomin!

— Ij Sentpetersko prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 17. t. m. skupni izlet na Kum. Iz Ljubljane se odpelje ob 15. uri 18 minut do Trbovelj, od koder imamo na vrh približno 3. ure hoda. Na Kumu bo sv. maša, potem prosta zabava. Vrnemo se z večernim vlakom ob 9. uri 40 minut. Udeležnikom izleta je južna železnica dovolila polovično vozno, tako da stane vlak do Trbovelj in nazaj samo 28 kron. Izkaznice za znižano vozno se dobe pri gd. Urški Strahovi, Sv. Petra cesta št. 77. Z izkaznico se kupi cela vozovnica do Trbovelj, ki pa opravičuje tudi za vozno nazaj, zato se ob izstopu v Trboveljah ne sme oddati. Kolodvorska blagajna bo za udeležnike izleta odprta v soboto od 9. do 10. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne. Če bi se moral izlet radi neugodnega vremena preložiti na 24. t. m., se bo veljavnost vozovnic podaljšala. Kum (1219 m) nudi obiskovalcem krasen razgled daleč naokoli, a je taklo dostopen. Priporoča se vzeti seboj kozarec in sladkor (za čaj ali kavo). — Zbirališče točno ob pol 5. uri zjutraj pred glavnim kolodvorom, kjer se ob dvomljivem vremenu pogovorimo glede eventualne preložitve izleta. Dajnogleda ne pozabiti!

— Ij Našla se je na Elizabetni cesti 27. junija srednja vsota denarja. Vpraša se: Hönigman, Poljanska cesta št. 31.

— Ij Zenska ura zapustnica s členki se je izgubila v nedeljo od Področja do glavne pošte. Pošten najditelj naj jo odda v uredništvo »Slovenec«.

— Ij Vojaški koncert na vrtu hotela Union v Ljubljani, dne 14. julija t. l. od pol 8. do pol 11. ure zvečer. (k)

— Ij Osrednja Zveza javnih nameščenecv in vpokojencev ima važno sejo širšega odbora dne 15. t. m. (petek) ob 20. uri v običajnem lokalu. Vsi! — Predsedstvo.

— Ij Tatvina koles. V nedeljo zvečer okoli 9. ure je neznanec ukradel g. Ivanu Breskvarju, ključavničarstvu mojstru na Sv. Petra nasipu, v gostilni pri Keršiču v Šiški kolo, vredno okoli 3000 kron. Če bi kdo kaj izvedel o tej zadevi, prosimo, da to sporoči lastniku na omenjeni naslov. Dobi lepo nagrado.

— Ij Okradena Stavbena družba. Ponoči je bilo ukradeno Stavbeni družbi več železnih spon. Tat je odnesel ukradene spon v smeri proti Rožni dolini.

— Ij Kako je neki Ljubljčan praznoval sprejetje ustave. Ob 11. uri 30 minut je prišel te dni na veselič Ljubljčan, in zahteval liter vina. Gostilničar mu je pojasnil, da ne sme več vina točiti, češ, da policijski organ ne pusti. Vina željni Ljubljčan je na to prišel poučevati službojočega policijskega organa: »Kaj Vi boste prepovedali pijačo? Dames je sprejeta ustava. Vi nam boste citirali zakone? Zdaj ne veljajo nič Vaši predpisi, ker so avstrijski. Mi imamo srbske predpise! Vam bom že pokazal, kaj je služba. Vas bomo že spravili proč!« Zaradi pijanosti je moral veseli Ljubljčan na policiji plačati 300 kron, zborna sodišče si pa bo prijatelja srbskih predpisov po § 104. srbske kazenske postave tudi ogledalo.

— Ij Nastop nepravga detektiva. Ko se je vračala g. Ivanka S. iz Št. Vida v Ljubljano, je pristopil v Lateranomem dvoredu k njej neki mladenič, ki je rekel, da je detektiv in zahteval od nje, naj se legitimira in je napovedal aretacijo. Ko je prišel nato spremljevalec S. je, je neprav detektiv zbežal. Policia je nepravga detektiva izsledila, ga aretirala in izročila sodišču.

— Ij Ubegli kaznjencev. V Kosezah dela oddelek kaznjencev, 23 jih je tam. Ko so imeli kaznjenci 7. t. m. med 12. in 13. uro odmor, so ležali in sedeli na travi pri hiši, v kateri stanujejo. V bližini je več kupov opeke. Za enim teh kupov je izginil dne 15. decembra lani v 15 mesečno težko ječo obsojeni Matevž Pečenik. Paznik je šel precej za njim, toda Pečenik je že izginil v bližnjem gozdu.

Najnovejša poročila.

PRINC GJORGJE V BELGRADU.

Belgrad, 13. jul. (Izv.) Pri slavnostni službi božji v Saborni cerkvi na Petrov dan je zastopal vladajočo dinastijo prvičkrat po ujedinjenju princ Gjorgje, ki se je nedavno vrnil iz Pariza. Obločen je bil v častniško uniformo. Njegov prihod v Belgrad in njegov javni nastop kot zastopnik regenta je vzbudil v Belgradu velikansko pozornost. Njegovo prisotnost v Belgradu spravljajo v zvezo z izpremembami v nasledstvu prestola.

TRGOVSKI PREGOVORI Z ITALIJO KONČANI.

Belgrad, 13. julija. (Izv.) Danes popoldne je bila zadnja seja naših in italijanskih delegatov, na kateri so pretresali in končali zadnje točke trgovske pogodbe.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA.

Washington, 12. julija. V državnem departementu menijo, da se bo zasedanje razorožitvene konference moglo začeti 11. novembra, na dan podpisa premirja. Nikakega poudara ni, da bi ne moglo priti do asociacije sil, ki jo želi preds. Harding.

Berlin, 13. jul. Kakor doznava »Vossische Zeitung« iz Londona, se udeležijo washingtonske konference tudi Japonska. Kakor poroča »Berliner Tageblatt« iz Londona, odpotujeta lord Curzon in Lloyd George osebno v Ameriko.

LDU Pariz, 12. jul. (Havas) V zbornici in v senatu je podal ministrski predsednik Briand poročilo o povabilu Zedinjenih držav k udeležbi na washingtonski konferenci v svrhu omejitve oboroževanja. V svojem govoru je izjavil: Francija želi miru na svetu. Vedno je bila prožeta od te misli. Ako se je mir kršil, tega ni zakrivila Francija, in ako pride jutri zopet do tega, zopet ne bomo mi, ki bi mir ogrožali. Z navdušenjem se bomo odzvali klicu prijateljskega ljudstva in reševali velike probleme s svojimi zavezniki. Francija bo izjavila, da je pripravljena vse storiti, da zagotovi mir in omeji oboroževanje. Govoriti pa bo morala tudi o svoji trnjevi poti, o svojih skrbih in potrebah svoje brambe. Vlada izraža upanje, da prinese ta konferenca svetu končnoveljavni mir (?), Fran-

ciji pa varnost, do katere ima pravico. Ako pojde Francija h konferenci, se nikakor ne odreka jamstvom za svojo varnost. Morda zagotovi ta konferenca vsem narodom varnost.

LDU Washington, 13. julija. (Reuter)

Kakor se govori, je bilo povabilo Zedinjenih držav, naj se sestane konferenca v svrhu omejitve oboroževanja sprejeta od vseh pozvanih držav, razen ene.

GRŠKO-TURŠKA VOJSKA.

LDU Angora, 12. jul. (Havas) Naše čete so napadle sovražne oddelke, ki so se nahajali pred Brusso. Grki so se umaknili, pri čemer so imeli velike izgube.

IRSKO VPRAŠANJE.

London, 13. julija. De Valera in ostali sinfajnovski odposlanci so sinoči dospeli v London v svrhu končnih pogajanj z Lloyd Georgom, da se vpostavi trajen mir med Anglijo in Irsko.

NEUSPELA KOMUNISTIČNA STAVKA.

Praga, 13. julija. (Izvirno) Komunistična manifestacijska stavka je doživela popoln fiasko in je potekla po celi državi ob zelo majhni udeležbi povsem mirno.

DEMISIJE POLJSKIH MINISTROV.

Varšava, 13. julija. (Izv.) Minister za uk in bogocastje in minister za višje razdelilno ozemlje sta podala demisijo.

Štaterske novice.

Š Shod NSS v Mariboru. Maribor, 13. julija. Nocoj je NSS sklicala v Narodni dom svoje zborovanje. Došlo je okrog 400 ljudi raznih strank. Shod je potekel čisto mirno in končal brez posebnega vtisa. Deržić je napadal ustavo, češ da je slaba, izjavil se je proti centralizmu, zraven pa je napadal katoliške škofo in SLS, češ zakaj je šla iz konstituante. Deržičeva izvajanja so ostala brez vsakega vtisa. Bolj kratkočasen je bil g. Brandner, čegar govor je bil bolj humorističen. Zraven je pa poudarjal, kako se demokratski poslanci v Belgradu brigajo le za svoje kšefte.

Š Velika vročina vlada v Mariboru. V sredo ob 10. uri zvečer je v Mariboru bilo še 25° C vročine. V torek zvečer in v sredo je grozila nevihta, a se je razvleklo.

Š Razmere v mestnem kopališču so nezdruge, ker ni pravega kopališkega reda. Kople se vsevprek. Starši se pritožujejo, da se otroci pohujšujejo vsled tega.

Š Mestni park pod Kalvarijo bo kmalu popolnoma opustošen, ker se nikdo ne briga za njegovo varstvo.

Socialni vestnik.

Proti osemurnemu delavniku v poljedelstvu se oglašajo vse večje kmetijske organizacije v Evropi. Povod je dal sklep mednarodne delovne komisije, da naj se vprašanje mednarodne ureditve delovnega časa v poljedelstvu postavi na dnevni red prihodnje seje, ki se vrši oktobra meseca v Zenevi. Kakor znano, je bila mednarodna delovna komisija ustanovljena na podlagi verzalske mirovne pogodbe in so se udeležene države obvezale, da njene sklepe izvršijo. V zadnjem času pa se je ta solidarnost začela krhati. Zjednjenе države Severne Amerike te organizacije, ki je del Zveze narodov, sploh ne priznavajo, ker nočejo izgubiti svoje neodvisnosti glede delovne postavodaje. Dasi ima komisija brez dvoma pravico določiti delovni umik v industriji, se zdaj tudi Anglija brani tožadveni sklep mednarodne komisije izvršiti, češ, da tako delavci kakor delodajalci stoji na stališču, da se ima delovnik določiti tarifnim potom v medsebojnem sporazumu. Komisija je zdaj na tem, da določi osemurni delavnik tudi za poljedelsko delavstvo; tukaj pa utegne ostati njen sklep že vnaprej iluzoričen. Po vseh državah se namreč organizacije poljedelcev proti temu odločno oglašajo. Kongres španskih kmetijskih posestnikov, ki se je vršil nedavno v Vigo, je protestiral, da bi mednarodna komisija reševala delovna vprašanja, tičejo se poljedelstva, ker za to ni kompetentna. Isti sklep je storila federacija angleških farmerjev. Končno se je oglasila Francija in je znani agrarni strokovnjak Méline, predsednik kmetijskega odseka v senatu, pozval vlado, da ima zastopnik Francije v mednarodni delovni komisiji načeloma protestirati proti temu, da komisija jemlje v pretres poljedelska vprašanja, ker ji daje verzalska mirovna pogodba pravico obravnavati zgolj delovna vprašanja, ki se tičejo industrije.

3000 italijanskih delavcev pri papežu. Dne 5. julija je nad 3000 delavcev katoliških delavskih organizacij iz Rima hitelo v vatikanske vrtove, kjer je Sv. Oče bral zanje sv. mašo in so delavci sprejeli tudi sv. obhajilo. Pri tej priliki je Benedikt XV. delavce nagovoril, poudarjajoč, da okrožnica blaženega Leva XII. Rerum Novarum, vsebuje socialni program katoliške cerkve. Nikdo ne more dvomiti nad tem, da se morajo delavcem dati njihove pravice, ne sme se pa pozabiti, da imajo tudi svoje stanovske dolžnosti. Kdor govori samo o pravicah, ne pa o dolžnostih, je lažnjivi prerok, kakor tisti, ki jih je ožigal Kristus v pridigi na gori. Cerkev se je vedno zavzemala za siromake, zatirane in izkoriščane in se sploh ni nikoli upirala večjemu blagostanju, samo da se vsled pohlepa po zemeljskih dobrinah ne zane-marjejo večne. Delavci naj zavrnejo krive preroke in najemajo vir socialne resnice iz katoliških delavskih organizacij. — Delavci so priredili papežu prisrčne ovacije.

16. kongres nemških krščanskih rudarjev se je vršil te dni v Betzdorfu. Delegatov je bilo 250. Tajnik Stettner je označil program krščanskega nemškega delavstva s sledečimi lepimi besedami: »Od prvega dne ustanovitve naše strokovne zveze stojimo na stališču brezpogojnega priznavanja solidarnosti vseh stanov. Pravica, luč in solnce za delavstvo, zvestoba do dolžnosti stanovskega življenja, ljubezen do naroda, države in ožje domovine, predvsem pa krščansko življenje, to naj bodo rezultati našega strokovnega dela.« Število v krščanskih rudarskih strokovnih zvezah karteliranih delavcev znaša 39.000. — Predsednik zveze Imbusch je poudarjal potrebo močnega vodstva v strokovnih organizacijah ter obsojal nezdruzi radikalizem. — Zanimiva so bila izvajanja dr. Brauerja, ki je

ko bodo smernico označil 1. delovno skupnost med delavci in delodajavci namesto dosedanje tarifne pogodbe, ki je bolj izraz sovražnega odnosa. Nadalje je naglašal, da morajo 2. strokovne zveze stremeti po čim večji samoupravi in za tem, da 3. dobe politično moč v roke. — Rütten je ostro obsojal komunistično »puč-politiko«. — Rothhäuser se je odločno obrnil proti tendencam, da se mezde znižajo. Naraščanje cen življenjskih potrebščin nujno tirja zvišanje mezd. Visoke cene za premožne ne gredo na roves delavskih mezd. — Glede socialne politike se je z ozirom na izpore, brezposelnost in omejevanje obratov od strani lastnikov v nekaterih okrajih zahtevalo, da država uzakoni pravico do dela. Delodajavcem se naj jasno pove, da ne sme pohlep po dobičku biti vodilno načelo narodnega gospodarstva. Cilj dela je splošna blaginja. Ako se stanje postave ne zadovoljuje, se imajo skleniti nove. — Iz referata Thieleja izvem, da obstaja v Nemčiji premožorni sklad, ki se nabira iz povška cen na premožni in ki gre v dobro rudarskim stanovanjem. Sklad v to svrhu znaša danes 2 milijardi. — Nadalje je kongres zahteval, da se v novi knapovski postavi določi za volitve knapovskih starešin propore. — Glede mladoletnih delavcev se zahteva, da tudi 14 letni rudarji dobe dopust. — Glede socialnega zavarovanja se zahteva: Zvišanje temeljnega zneska, izplačevanje bolniškega denarja od prvega dne bolezni kakor tudi za nedelje in praznike, vključenje stanovskih bolezni v nezgodno zavarovanje, zvišanje državne rente.

Katoliški vestnik.

e Duhovne vaje za v. gg. duhovnike bodo v kolegiju oo. jezuitov od 25. julija zvečer ob 6. uri do 29. julija zjutraj. Oglasi naj se pošiljajo na Rektorat D. J., Ljubljana, Sv. Jožef. — Ker more kolegij naenkrat sprejeti le 11 eksercitantov (izvenljudskih), se bodo duhovne vaje dajale še večkrat.

Orlovski vestnik.

Na Viču ima 17. t. m. viški Orel javno telovadbo. Ljubljanci, Orli in Orlice iz okolice, pridite ta dan med nas! Posvetovanja jugoslovanskih in čeških Orlov v Pragi. Predsedstvo JOZ je imelo v Brnu 8. julija posvetovanje z Ustredno Rado Orla Československeho o sledečih treh točkah: 1. Kat. tel. izlet v Strassburg 1921 v avgustu. 2. Ustanovitev Slovanske Orlovske Zveze. 3. II. Slovanski Orlovski Tabor Brno 1922.

Oljaški vestnik.

d Naročnikom »Zore-Lučie! Nekaj naročnikov »Zore-Lučie! iste še vedno ni plačalo, dasiravno so jo prav pridno prejeli in niso čutili potrebe

je vrniti. Uljudno prosimo vse take zamudnike, da naročnino precej poravnajo. Položnico je dobili pri predsedniku SDZ v Ljubljani, Ljudski dom, kamor je naslavljati tudi vse pošiljatve. d Vnoviš opozarjam tovariše in tovarišice, da se prijavijo nemudoma za poštiniško zborovanje SDZ. Ta poziv velja za vsakogar in za vsako, tudi za one, ki se nahajajo stalno v Ljubljani. Vpoštevajo se bo samo one prijave, ki so izvršene pisмено. — Predsednik SDZ.

Učiteljski vestnik.

Slomškova zveza priredi dne 16. t. m. izlet na Zaplaz, kjer se bo vršilo tudi zborovanje.

Gospodarstvo.

BORZA.

Zagreb, 13. jul. 1921 (Izv.) Devize: Pešta denar 56, blago 56.25, Berlin 206—207.50, Italija 718—725, London 572—573, New York cable 155—157, čeki 154—155, Pariz 1226—1230, Praga 203.75—204, Dunaj 20.30—20.45, Zürich 2605, napoleoni 517.50—520, valute: marke 210—212, lire 715—717, dolar 151—153, čsl. K 210, n. avstr. K 21—23.

Curih, 13. jul. 1921 (Izv.) Devize: Pešta 217.50, Berlin 817.50, Italija 28, London 22088, New York 601, Pariz 4750, Praga 8, Dunaj 0.82, Bukarešt 8.75, Zagreb 390, Varšava 0.33. — Valuta: nem. avstr. K 0.81.

Dunaj, 13. jul. 1921 (Izv.) Devize: Pešta 268.75, Berlin 1025, Italija 3525, London 2790, New York 758, Pariz 6012, Praga 1007, Zürich 126.75, Bukarešt 1085, Sofija 650, Zagreb 488.25, Varšava 40.50. — Valute: ogrska K 269, marka 1028, lira 35, funt sterling 2780, dolar 750, fr. frank 6000, čsl. K 1008, švic. frank 126.50, lei 1080, dinarji 1920, p. marke 42.50.

g Prodaja popisane papirja. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da prodaja Mariborsko vojno okrožje en vagon popisane papirja (naki bivše Avstro-Ogrske vojne uprave). Interesenti se pozivljajo, da stavijo pismente ali ustmene ponudbe do 22. julija t. l. predpolne Vojnemu okrožju v Mariboru, ki bo navedeni dan sklenilo pogodbo z najboljšim ponudnikom. Kavcija znaša 10 %. Ponudbe je kolekovati s kolkom jo vrniti. Uljudno prosimo vse take zamudnike,

skladišču v Mariboru; pogoji pa v označenem vojnem okrožju.

g Prodaja lepenke. V Dravskem vojnem skladišču v Ljubljani je naprodaj dva vagona papirja (Papendeckel-lepenka). Interesenti se pozivajo, da stavijo pismente ali ustmene ponudbe. Intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani, kjer se bo dne 23. julija t. l. predpolne vršila licitacija in zaključila pogodba z najpovoljnejšim ponudnikom. Blago se odda takoj po potrditvi pogodbe in plačilu. Blago se more vpogledati v Dravskem vojnem skladišču v Ljubljani, pogoji pa pri navedeni intendanturi. Kavcija znaša 10 %. Ponudbe je kolekovati s kolkom za 2 dinara.

g 66 vagonov kristalnega sladkorja. Ravnateljstvo državnega imetja »Belje« Lak Baranja naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da ima v svoji sladkorni tovarni na prodaj 66 vagonov kristalnega sladkorja. Interesenti, ki se za ta sladkor zanimajo, naj stopijo v neposredni stik z gori navedenim ravnateljstvom.

g Prodaja cev (ustnikov) za smotke, cigarete, papirčkov za cigarete in malinovega čaja. Komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da prodaja v skladiščih Ljubljana in Maribor sledeče predmete: a) v Ljubljani circa 124.305 komadov cev (ustnikov) za smotke in cigarete in circa 205.517 komadov knjižic cigaretnega papirja. b) v Mariboru circa 2768 komadov (ustnikov) za smotke in cigarete, circa 121.728 komadov knjižic cigaretnega papirja in circa 1987 kg malinovega čaja. Proda se onemu, ki ponudi najpovoljnejšo ceno. Pismente ponudbe opremljene za 2 dinarja je poslati Dravski divizijski oblasti Ljubljana, do 25. julija t. l.

g Prost promet v Nemški Avstriji. V Nemški Avstriji mislijo vpeljati popolnoma prosto trgovino z vsemi produkti. Za sadje, sočivje in marmele je odpravljeno transportno dovoljenje, promet s krompirjem je prost.

g Zlati zaklad Anglije in Amerike. Angleška banka razpolaga danes z 155 milijoni zlatih funtov, Združene države pa s 3175 milijoni zlatih dolarjev.

g Tobak in poštnina je v Nemški Avstriji zopet dražja. V Nemški Avstriji so zopet povišali cene tobaknim izdelkom. Poštne pristojbine se podražijo za 50 %.

g Izvozna carina za živino je sledeča: Konji in kobile belgijske in norijske pasme v starosti nad 3 leta 1600 kron za glavo; zrebata in mladi konji do 3 let belgijske in norijske pasme 800 kron za glavo; konji, kobile, mladi konji vseh drugih pasem

1000 kron za glavo. Goveda in bivoli: živa 1000 kron za glavo, zaklana 800 kron za glavo. Prašiči: živi do 50 kg teže so prosti, nad 50 kg 400 kron za glavo; zaklani in sveže prašičje meso 200 kron za 100 kg.

g Izmena tujih valut in deviz. V finančni zakon za leto 1921/22 je vnešen stavek, po katerem se v bodoče izmena tujih valut in deviz ne bo vršila več po državnem kurzu. Za slučaje, ki so predvideni po sedanji odredbi, se bo vršila izmena samo do 30. septembra.

g Ponarejeni bankovci po 500 češko-slovaških kron. Na Dunaju so zasledili veliko število ponarejenih češko-slovaških bankovcev po 500 kron. Mnoge banke so ponarejevalcem nasledle in imajo mnogo škode.

g Ponudbe za nakup sena za dravsko divizijo. Komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani sprejema dne 15., 18., 19. in 20. julija t. l. ponudbe za nakup sena. Vrhutega se pozivajo interesenti, da stavijo tej komandi ponudbe za prodajo stisnjene (prešane) sena stare ali nove košnje. Ponudbe sprejema divizijska intendantura dnevno popoldne počenši od 10. julija t. l. Potreba: 200.000 do 300.000 kg. Seno mora biti popolnoma suho, zdravo, od sladke trave in stisnjeno v bale od 50—60 kg. Predaja po pogodbi. Kavcija 10 % vrednosti ponudene cene. Ponudbe kolekovati z 2 din. (8 kron). Uslovi so na razpolago (vpogled) pri divizijski intendanturi.

g Prisilno posojilo na Poljskem. Da popravi desolatno stanje financ, dvigne svojo valuto, je razpisala poljska vlada prisilno državno posojilo. Posojilo bodo morali podpisati vsi oni, ki imajo nad 100.000 poljskih mark premoženja, in oni, ki imajo nad 36.000 poljskih mark letnih dohodkov. Za 200.000 poljskih mark znaša prisilno posojilo 5500 mark, pri 300.000 p. m., 7000 mark, pri pol milijonu 16.500 m., pri 1 milijonu 40.000 m., pri 5 milijonih in več 20 % imovine. Pri letnih dohodkih 36.000 p. m. bo treba oddati 1000 m., pri 50.000 p. m. 7200, pri 300.000 30 % letnega dohodka. Poljski finančni krogi mislijo na ta način zopet dvigniti stanje svoje valute. Govori se tudi o več milijonskem dolarskem posojilu Morganove finančne grupe pod ugodnimi pogoji.

Samostalna gospodinja išče službo k župniku na deželi. Nastopiti more po dogovoru. Cenjene ponudbe z označbo pogovor in plače na upravo »Slovenca« pod štev. 2471.

Stanovanje v Mariboru 3 sobe, kuhinja, vrt itd. zamenjam z približno enakim stanovanjem v Ljubljani. Ponudbe najkasneje do 20. julija na naslov: trgovec Svetozar Koser, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 24. 2476

Kuharica, ki zna tudi likati dekletu, za vsako delo in dekle k otrokom, ki zna nekoliko šivanja se sprejmejo za takojšnji nastop proti dobri hrani in plači. Poizve se pri Fr. Pogačnik, Dunajska c. št. 36, levo.

Velika izbira otroških vozičkov dvokoles in šivalnih strojev po ceni: F. Batfel, Ljubljana, Stari trg št. 28. Sprejme se v polno popravilo za emajliranje z ognjem in ponikanje dvokolesa, otroški vozički šivalni in razni stroji. Mehanična delavnica, Karlovska cesta 4.

Ugodno se prodaja: 1 vel. sal. kredenca, 1 miza s 4 stoli, z usnjem prevlečeni (Halbfotel) 6 plisastih foteljev in kanape. Ogleda se lahko vsak dan od 11—2 ure pop. Naslov se izve v upravnistvu pod štev. 2385.

Naročajte »Slovenca«!

Javna dražba

raznega pohištva, kuhinjskega orodja, obleke, dragocenosti i. dr. se vrši v petek dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne v Slomškovi ulici št. 4, I. nadstropje, levo.

D. ŠLECHTA

ne ordinira do 7. avgusta.

Insertirajte v Slovenca!

Stanovanje z uso oskrbo

se išče za starega gospoda. Reflektira se na čisto priprosto domačo hrano. Najraje pri kaki starejši gospej v Ljubljani ali v večjem kraju na deželi. Ponudbe pod »Mirni dom« na upravnistvo lista.

Tapetniški vajenec

se sprejme pri I. ČERNE, Ljubljana, Dunajska cesta 28.

Gože, jermena, biče

in tržaške bičevnlke nudi OSVALD DOBELC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

Železna okna

od delavnic, stara ali nova, kupim in prosim ponudbe z navedbo velikosti in cene pod šifro »Okno« na upravo lista.

Na prodaj imam

2 lepa travnika

prvi meri 2 orala in pol, drugi pa en oral in pol. Ležita v Mestnem logu. Seno za krave. Poizve se: Ignacij Marenko, Opearska cesta 34.

Najboljše okrepčujoče in dietetično sredstvo za odrasle in otroke je

železnato vino

lekarnarja G. PICCOLI-JA v Ljubljani.

Parna žaga Fran Ravnikar

mesni tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ulica št. 25

kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Vzajemna posojilnica

(poprej Vzajemno podporno društvo)

V LJUBLJANI, KONGRESNI TRG 19, poleg nunske cerkve

obrasčuje hranilne vloge po čistih

4%

Za hranilne vloge jamčijo člani z jamstveno glavnico 3.000.000 K ter zakladi v znesku 600.000 K.

Posojila na zemljišča, osebni kredit (menice, tekoči račun) na zaznambo službenih prejemkov i. t. d.

Prodaja srečk državnih razrednih loterije.

Medić, Rakovec & Zankl, prei. A. ZANKL sinovi.

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov. Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skladišče: Novisad. Brzjav.: Meraki Ljubljana. Telefon 64

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oinate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karboline, steklarski in mizarski kioj, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

»MERAKL« Lak za pode. »MERAKL« Linoleum lak za pode. »MERAKL« Emajlni lak. »MERAKL« Brunolino.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Andrej Zalar

zasebnik

po daljši mučni bolezni, previden s sv. zakramenti danes ob 12. uri izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb nam ljubega bude v petek, dne 15. julija 1921 ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice v deželni bolnici na pokopališče k Sv. Križu, ter se položi v rodbinsko grobnico.

Maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Ljubljana, dne 13. julija 1921.

Globoko žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod.

22.000 m³ lesa

na pajnu prodaja gozdni urad v Oplotnici, postaja Konjice iz gozdnega okrožja Lukanja na Pohorju. Približno 9000 m³ je mehkega lesa, ostanek je bukovina. — Posek lesa je predviden v treh letih zaporedoma z letno približno 7000 m³ v prebiralni sečnji in golosekih. — Ponudbe je staviti do 1. avgusta 1921 na gozdni urad Oplotnica, kateri daje tudi podrobna pojasnila.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja konzorcij »Slovenec«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.